

Nro 31.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 18 dik napján 1794.
esztendőben.*

* * *

Lengyel Országnek jelenvaló környülállásai új-
jabb matériát szolgáltatnak a' politicusoknak,
és újság íróknak. A' Pétervári és Berlini udva-
rok által lett fel daraboltatása láttatik az északi
revolutió indító okának lenni, melly hanemha még
első fűvében meg fojtattatik, szomorú követke-
zéseket szülhet. Tsak nem minden Palatinatus-
ságok fel zendültek, és Generálissimusoknak vá-
lasztván *Kosziuskót*, határozhatatlan hatalmat en-
gedtek nékie a' Lengyel respublikának igazgatá-
sára, és a' hozzá állott, szüntelen szaporodó ha-

di seregeknek kormányozására mind addig, míg jó-
 nak lenni itéléndi egy olly Ország gyűlésének öfzve
 hivattatását, mellynek elegendő ereje, és tsendes-
 sége leszen az 1791-ik esztendőben készült *War-*
sóviai új constitutiónak helyre állítására, és az
 Oroszok 's Prusszusok által el foglaltatott tarto-
 mányoknak vissza szerzésére. Ezen projectumot
 egy különös manifestum által közönségesse té-
 tette, és mind a' *Bétsi*, mind a' *Stockholmi* ud-
 varokhoz meg küldötte *Kofziuskó* Generál. Mint-
 egy 40 ezer főből álló Orosz sereg fekszik imitt
 amott Lengyel Országban, a' többi mind a' Tö-
 rök határokra vonta magát. A' *Kofziuskó* armá-
 diája a' Lengyel szolgálatból el botsátatott béké-
 telen regementekből áll, és szüntelen szaporodik.
 Egy magános levél azt beszéli, hogy még azok
 a' Lengyel seregek is, a' mellyek múlt ősszel *Ukraj-*
niában Orosz szolgálatot vettek, útban vagynak
Kofziuskó zászlója alávaló menetelre. A' revo-
 lutiónalis seregek minden Prusszus vigyázó sere-
 geket meg támadtak 's villza verték. Egy Ge-
 nerál, kinek neve fel nem jegyeztetik *Warsóviá-*
tól 5 mélyföldnire a' *Vistula* vizén által ment
 Prusszusokat keménnyen meg verte, 400 embert le-
 vágott közzülök, 's eggynéhány ágyúikat el is
 vette; eddig *Warsóviát* is hatalmok alá vetették.
 A' föld népének felettébb nagy hajandósága va-
 gyon ezekhez az insurgensekhez, és nemtsak ele-
 séggel, hanem rejtekben tartatott fegyverrel is se-
 giti őket. A' *Warsóviai* lakosok önnön magok
 vigyáznak az ott lévő fegyver-tárra és ártillériá-
 ra, hogy addig is, míg *Kofziuskó* oda érkezne,
 leg kisebb se vitetessen el abból. Minden kar-
 ba és állapotba helyheztettek, két kézzel adják
 azoknak vagyonaikat, és minden birtokosra száz-
 tól tizet vetettek, a' melly adót minden kénfze-
 rités nélkül le fizették. Azok a' Cs. K. seregek,
 mellyek Gallitziából Frantzia Ország felé marsi-
 rozni parantsoltattak, a' mostani környülállások
 között ellenkező parantsolatot vettek.

Déli Prussziában, az az, a' Prussziai király által múlt esziendöben elfoglaltatott Lengyel tartományokban, eggy olly királyi parantsolat hirdettetett ki, melly szerént minden másod és harmad rendbeli nemesnek harmadik fia katonaságra köteleztetik. Továbbá minden nemes ifjak, a' kik keveset tanúltak, és semmi foglalatosságok oda haza nem lévén, henyéléssel, és ide 's tova való tsavargással töltik el életeknek leg szebb idejét, 's vénségekre terhére lehetnének a' Statusnak, katonák közzé vitettetnek. Bezzeg most érzik a' Lengyelek, melly nagy bódogságban éltenek ök ennekelötte, senkit is nagyobb úrnak lenni nem ismervén magoknál.

Frantzia Ország.

Minekutánna a' revolutiónális szék által bűnösöknek találtattak, és halálra sententziáztatnak volna ezen complóinak tagjai, kiket mi 29 Kuriruoknak 447 ik lapján nevenként emlitettünk is, vizsza küldettettek a' *Conciergerie* nevü tömlöz házba, és következett napon, u. m. *Martz.* 27-dik napján ki vitetvén két vesztő szekeren a' revolutiónális piatzra 18 minutum alatt, mind a' 18 an fel áldoztattak a' gvillotine által. — A' vesztő piatzon igen szomorú vólt *Hebert*; *Anacharsis Clótz* perorálni akart a' nép előtt, 's az emberi nemzet ítélő székére apellálni, de meg nem halgattatott a' néző sokaság által; *Momoró* is elő akarta beszélleni hazájához mutatott érdekeit, hanem félbe szakasztott beszédje a' népnek ezen kiáltása által: *Ellyen a' Respublika! Ronsin*, a' ki is *Lyonban* sok száz ártatlan lakosokat a' más világra küldött, felettébb nagyozta a' nemzetnek tett szolgálattját s. a. t. Minekelötte a' gvillotiné alá tétetett volna *Hebert*, egészen ezen öldöklő alkotmányra függesztette szemeit, kétség kívül ekkor ötlött elméjébe, hány száz ártatlan embert küldött ő arra; és így ő benne

Is bé tellyesedett amaz igaz példa beszéd: A' ki mitsoda mértékkal másnak mér, ugyan azzal fog néki is vissza méretetni.

A' *Párisi* Jakobinusoknak leg bátrabb tagja *Barrere*, *Mártz.* 26 dik napján tartatott ülésben ismét egygy olly dolgot nyilatkoztatott ki a' N. Gyűlésnek, melly nagy kárára lehetett vóina idővel a' *Frantzia Köz. Társaságnak*. Sokan találattak t. i. a' tehetősebb asszonyok közzül, a' kik ki akarván hazájokból bújdosni, el választatták magokat férjeiktől, és vagy *Helvétziai*, vagy *Genevai* lakosokhoz mentenek férjhez, következésképen minden ingó, és ingatlan jószágukat pénzre fordítván, oda hagyták honnyaikat. — Ezen vissza élésnek még zöld fűvében való meg fojtására azt végzette a' N. Gyűlés, hogy egygy asszonynak, avagy hajadonnak sem szabad idegen férjhez férjhez menni, hazájából ki költözni, és örökségét el adni, a' ki ezt miveléndi, ollybá tartatik, mintha a' N. képviselőknek hírek nélkül bújdosna ki hazájából, következésképen, a' ki vándorlókkal hasonlóképen fogna meg büntettetni. Következett napon tartatott ülésben, *Barrerének* javaslására el töröltetett a' *revolutionalis* armádia. Következendő okokat hozott elő annak végbe vitelére: Egygy szabad Országban, *úgymond*, a' minémü most a' *Frantzia Respublika*, a' *democratica* igazgatásnak formájával ellenkezik ollyatén seregeknek tartása, mellyek egészen el választattak a' többi lakosoktól, 's könnyen meg eshetik, hogy egygy valaki *Cromvel* példája szerént magát urává teszi a' nemzetnek (I *Károly* Angliai királynak meg ölettetése után egygy *Cromvel* nevezetű uralkodott Nagy Britanniában, mint fő dictátor).

A' köz jéra ügyelő commissió fel nyilt szemekkel vigyáz a' *Párisi* polgári előjárókra, kik közül némelleyeket tiztségektől meg is fosztott, némelleyeket pedig fogságra küldött. — *Barrere* ek-

képen perorált *Páris* városának jelenvaló állapotjáról: „Soha sem vólt, *úgymond*, annyi sok istentelen és semmire kellő ember *Párisban* mint most; hanem soha sem is vigyázott a' köz jóra ügyelő commissió szorgalmatosabban reájok mint most. Üldöztetnek, és tömlötzökre hányattatnak azok, a' kik a' vallásnak szine alatt zenebonát akarnak indítani, és oktalanúl prédikállyák az Isten lételeének meg tagadását. Beszédének utólylyán azt adta a' N. Gyűlésnek tudtára, hogy a' köz jóra ügyelő commissió, eggy ollyatén plánumnak ki dolgozásában foglalatoskodik, melly által minden titkos öszve esküvések, és eddig uralkodott gonoszok örökre ki üzettetnek *Frantzia Országból*. — Arról is jelentést tett *Barrere*, hogy *Márt. 24* dikén három bórral, és portékákkal meg rakodott *Anglus* hajók vitettettek bé fogva a' *Brestiai* kikötő helybe, ugyan annyi a' *Rochefortiba*. — A' táborozó *Frantzia* seregeknek számokra vétetendő hústra 50 millió olvastattott fel a' hadi ministernek.

Richard nemzeti biztos azt a' jelentést tette az északi *Frantzia* ármádiáról, hogy az felettébb meg indúlt és bőlzonkodott a' *Hebertisták* által készitetett öszve esküvésnek hallásán; hogy ez a' complót még oda is ki terjedett, és nem kevesen találtattak a' hadi tiszték közzül, a' kik vele égyyet értettek, hanem meg is fogattattak; hogy leg kissebb panasz sem hallatik a' táborozó seregeknél; hogy az egész ármádia az ellenségnek ravásán él, és hogy allig várja azt a' szempillantást, mellyben a' tsata piatzra mehessen.

Hoche Generál a' *Móseli* ármádiától a' déli tartományokban táborozó *Frantzia* seregeknek fő kormányozójává tétettett által, helyette *Jourdán* Generál fogja a' *Móseli* ármádiát vezérteni. Ennek eggy része az északi, más része pedig a' *Rajna* vidékén lévő patrióta seregekkel fogja magát öszve kaptsolni.

E' folyó hólnapnak első napjáig 192 millió livrára ment a' hazájokból ki költözött Frantziának kótyavetye által el adattatott jószágok, melly annakelőtte 98 millióra betsültetett vala. — A' *Párisi* tömlőzökben üléknek száma 6671 före megven. — *Cambon* azt a' jelentést tette a' N. Gyűlésnek, hogy a' midőn 3, 's 4 száz ezer emberre ment a' Frantzia hadakozó sereg, hólnaponként 390, sőt 400 millió livrára is fel ment az arra tétetett költség; mióta pedig a' Köz. jóra ügyelő commissió folytattya a' kórmányt, ámbár 12 száz ezernél többre mengyen is a' Frantzia Respublika mellett hadakozóknak száma, még is 170, 's leg fellyebb 180 milliónál fellyebb nem megyen egy hólnapban az arra tétetett költség. Mióta *Hebert*, és *complót* társai meg ölettettek, azóltától fogva mindennémű eleség bővséggel lenni mondatik *Párisban*.

A' revolutionalis sereg reductiójának, avagy el o'fzlattatásának indító oka vólt a' *Hebert*, és *Ronsin* ö'fzve esküvése. Az utólsóbb mint az említett seregnék Generálisa, szüntelen azon törekedett, hogy azt öregbithesse, és *Robertspier*, 's *Barreré* követőinek el nyomattatásokra fordithassa. Az ezen seregnél szolgált ifjaknak vissza kellett a' Respublikától vett fegyvereket, lovaikat, és bagazsiájikat adni; mindeniknek szabad választás engedtetett, vagy honnyába való vissza menetelre, vagy más seregeknél való szolgálatra.

Helvétzia.

Múlt télen 50 millió darab marhánál többet vettek a' Frantziák a' Helvétziai Cantonokban, még pedig kész pénzen, és valamint tartották az árulók, úgy vették a' vevők. Az *Bernai* utólsó vásárban 8 darab ökörért 200 Louisdort, az az, 1873 forintot és 20 krajtzárt fizetett egy N. biztos. Minthogy pedig meg tiltatott az eleségnek,

és marháknak Német Országból Helvétziába való vitetéseket, mind a' *Bernai*, mind a' *Tigurumi* kormány-szék megtilalmazta a' Frantziákkal való kereskedést. E' miatt imitt amott nagy szükség vagyon Helvétziában.

E' mostan folyó hólnapban fog a' *Báseli* káptalan *Friburgumban* gyűlést tartani. Kétséges dolog fog é más püspököt választani a' nem régiben meg holt püspök helyett, annyival inkább, mivel az ezen püspökséghez tartozó *Brundruti* hertzég a' Frantzia patriótáknak markokban vagyon.

Hadi Történetek és Környülmények.

A' már részünkről szerentsésen el kezdődött idei táborozásnak világosan lejendő értésére, szükség a' szövetséges seregeknek tábori fekvéseket tudnunk: 28000 Anglus napnyúgoti Flandriát fedezi; Gróf *Clerfait* hadi tármester 25000 emberrel *Tournay* környékén telepedett le, 's ott védelmezi a' *Scaldis* vizét; *Ottó* F. M. Lájtinánt 8000 emberrel fekszik *Valenczia* mellett; a' fő armádia, melly 30 ezer emberből álló, *Solesmes* körül táborozik; *Wenckheim* Generál 8000 emberrel őrzi a' *Sambre* vizén való hidat; *Hohenlohe* hertzeg 17 ezer emberrel tartja *Mobözt* szemen; Gróf *Latour* Generál 8000 rel vigyáz az ott lévő sántzok mellett; *Boliö* G. F. M. Lájtinánt 8000 Austriakusokkal, és 25000 Hollandusokkal ütött sántort *Namur* és *Arlon* közt; Gróf *Blankenstein* Generál 12 ezerrel vigyáz *Trierben*, és 6000 el fog *corpusa* meg erősíteni; és így *Triertől* fogva *Ostendeig* 175 ezer ember táborozik, a' kik *Május* végéig 6000 Hannoveránusokkal, és 30 ezer Austriakusokkal fognak meg erősíteni, ide nem számlálván, az Angliából majdan oda menendő seregeket, következésképen 220 ezer emberből áll az Austriai Belgyiomnak határain Frantziák ellen hadakozó szövetséges sereg. — Azon *Bou-*

chainei véres tsatában, mellyről múlt alkalmatossággal emlékeztünk, rendkívül való vitézséggel viselte magát a' magyar hufzárság, 's égyedül nékiek kelletik az ellenségen vett győzedelmet tulajdonítani. Éggy escadron Frantzia szabad hufzárságot úgy ölzve vagdaltak vitéz hufzárjaink, hogy még tsak hír mondó sem maradt közzülök. Éggy hozzánk által szökött Frantzia Obristlájtinánt azt belzéllette vezérjeinknek, hogy *Pichegru* Generál rövid idő múlván, minden seregeinket meg fogja támadni, mihelyt t. i. a' *Rajna* és *Moseli* ármádiáktól küldetett corpusok hozzá érkeznek. Ez a' tífzt belzéllette azt is, hogy az északi Frantzia nagy ármádián kívül 3 tartalék ármádia táborozik *Peronne*, *Laon*, és *Loissons* körül, és hogy mind a' három az első insurrectióból való ifjakkból áll, szüntelen a' fegyverben gyakoroltatik, a' kikkől a' nagy ármádiánál esendő fogatkozás ki fog pótoltatni.

Az Orániai örökös hertzeg vezérlése alatt lévő, 20 ezer emberből álló Hollándus sereg e' folyó hólnapnak 2 dik és 3 dik napjain marsirozott *Mons* városán által, a' melly a' közönséges vélekedés szerént, *Hohenlohe* hertzeg seregével fogja magát ölzve tsatolni, és a' *Sambre* vizén által menvén, *Mobözst* blokirozni, az az, mésziről úgy körül keríteni, hogy senki sem bé, se ki ne mehessen onnan. — Az újjabbi tudósítások 3000 emberre, 's 11 ágyúra teszik a' Frantziáknak *Bouchainei* tsatában szenvedett veszteségeket; hanem, közzülünk is 300 embernél többen hüllottanak el.

A' *Rajna* környékén még ekkorig semmi nevezetes hadi dolgok nem történtenek, és a' mint a' környülállások mutattyák, nem is lehet ottan valamelly nevezetes tsatát várni, nemtsak azért, hogy a' Prufszus seregeknek nagyobb része elment a' mint már jelentettük; hanem leg inkább azért is, mivel a' *Rajna* Frantzia ármádiának nagy része az északi ármádiához ment.

April. 6 dikán *Türkheimnak* környékén 400 Prusszus meg támadott 600 Frantziát, szintén akkor, a' midőn az utólsóbbak a' prédálásban leg jobban foglalatoskodtak volna. A' kik közzülök el nem futhattak, mind egy lábíg le apritattak a' Prusszusok által. — A' *Rajna* mellyékéről jött tudósítások szerént, felettébb nagy szükség nyomja a' szegény *Spirai* lakosokat. A' papoknak és ki költözött lakosoknak házaik földig lerontatnak az ellenség által; rövideden meg mondván, olly nagy az ottan való nyomorúság, hogy leg szerentsésebb embereknek tarthatták azok magokat, a' kik a' Frantziáknak oda lett bé menetelek előtt honnyaikból ki költözhettek. — A' Prussziai tartományokban vissza tért Prusszus katonák közzül eggynehány ezer *Márt.* utólsó napján *Koblentzbe* érkezett, 's apródonként mind tovább tovább fog marsirozni. — A' Palatinátusi V. Fejedelemségben ekkorig kantonirozott Cs. K. seregek *Schwezingen* mellett szállottak *April.* 7 dikén táborba. — A' *Manheimban* feküdt Austriakusok továbbá is meg fognak ottan maradni; sőt, ha a' szükség kívánándja, többel is szaporitatni. — A' Frantziák még eddig annyiban tsendesen viselték magokat, hogy seregeinket nem nyúghatatlankodtatták, de másként a' *Rajnan túl* fekvő bóldogtalan helységeknek minden zsirját ki szívták. — A' *Hundsrücheni* tartományban feküdt Frantzia ármádia még most is régi tanyájában *Schwajdvégnél* fekszik, vagy azért, hogy a' Prussziai seregnek jobb oldalára tsaphasson, vagy pedig, hogy balra fordúlván, a' *Treviri* V. Fejedelemségbe ronthasson.

Koburg hertzegnek *April.* 3-dik napján költ tudósításából azt olvassuk, hogy hertzeg *Reusz* Austriai Generál Májor által, a' *Chimai* Grófságba prédálni járó Frantziák ellen, 20 vadászokkal, és huszárokkal ki küldetett *Lauter* all hadnagy *Syriben* őket meg támadta, és minekutánna egy fél compánia vadász katona, 's 30 huszár segí-

tségére érkezett volna, tökéletesen vízszra űzte őket, velek való tsatájában 5 embert vágott le közülök, 's igen sokat meg sebesített; önnön maga pedig egy hufzárnál többet el nem vesztett, ennek is az alatta agyon lövetett ló okozta halálát.

Olasz Ország.

A' *Nizzai* Grófságban lévő Nemz. biztosok az ifjabbik *Robertspiere*, és *Richard*, minden általok callziroztatott templomokban, és ki költözteknek házaikban találtatott vasat el foglaltak, 's fegyvert készítettek belőle. Mihelyt *Salicetti Tulonból* oda érkezik, mindgyárt hozzá fognak a' Frantzia seregek *Onegliának* ostromlásához. — A' melly ártilléria és táborig munitzió a' Pápai kikötő helybe érkezett, *Engelsburgba* vitetett bé, melly azt jelenti, hogy az égyházi birodalom is tart a' Frantziáknak látogatásától.

A' *Génuában* mulató Anglus Consul *Mártz.* 26 dik napján egy irást nyújtott bé a' *Génuai* Status titoknoknak, mellyben azt jelenti, hogy *Hood* Anglus Admirál egynéhány hadakozó hajókat akar oda küldeni, az ottan lévő kereskedő Anglus hajóknak onnan lejendő ki vitelekre, és *Londonba* való kísérésekre. Mellyre nézve kéri a' Status titoknokot, tétessen ollyatén rendelkezéseket, mellyek szerezént bátorságos bé menetelek lehessen azon Anglus hadakozó hajóknak. Ezen irásra a' nevezett hólnapnak 28 dikán azt felelte a' Status titoknok, hogy a' rendelkezések meg tettek, és semmit nem félhet, hogy a' városnak battériájiról nyúghatatlanságot fognának szenvedni az Anglus hajók, tsak hogy a' neutralitásnak szoros regulájához tartásák magokat, az az, közel ne mennyenek a' kikötő helyhez, mivel valamedig blokirozni fogják az Anglusok a' *Génuai* kikötő helyet, égyetlen egy Anglus hadakozó hajónak sem szabad abba bé menni.

Nagy Britannia.

A' napkeleti Indiákról győzedelmesen visszavért Anglus Generál *Cornwallis*, múlt hólnapnak 24 dik napján bé vezettetvén a' felső Parlament gyűlésébe, nagy tisztelettel fogadtatott a' jelenvalók által, és el olvastatván előtte azon királyi végzés, melly szerént Angliai marchioságra emeltetett, le tette a' szokott hitet, 's le ült a' többi tagok közzé, ennekutánna el olvasta a' nagy Cancellarius a' felsőbb Parlamentomnak az 1792 dik esztendőben iránta tett végzését, mellyben meg köszönte hazájához mutatott nagy érdemeit és szolgálattyaát. Mellyre *Cornwallis* röviden azt felelte, hogy a' nékie mutatott betsületet háládó érzékenységgel veszi; hogy ő a' napkeleti Indiában szerzett győzedelmeit egyedül a' kormánya alatt szolgált tiszteknek, és seregeknek köszöni; és hogy ennekutánna is mindenkor, 's minden történetekben készen leszen hazájának szolgálattyára. Melly nagy külömbség legyen az ő és *Hastings* szolgálattya között, kinek kegyetlensége miatt mondatnak a' napkeleti Indiában lévő Britanniai tartományok el pártoltaknak lenni, ebből ki tettik. Hogyha mindazáltal ő is ártatlannak fog találtatni, ha nem nagyobb, kevesebb tisztesség őtet sem fogja érdekelni.

Az alsó Parlamentomban azon panaszolkodott *Márt. 2*-dikán *Sheridán*, hogy a' ministeriumnak meg éggyezésöl, hamis assignáták készitettek az Anglus nemzetnek gyalázattyára, mellyre egy szót sem szólott *Pith* minister. *Thomson* keménnyen sürgette, hogy az Angliából ki üzetett idegeneknek neveik tétettétnének közönségekké, mellyre *Dundás* Status titoknok azt felelte, hogy a' politikával éggý áttallyában ellenkezne ezeknek világ füle hallattára való ki nyilatkoztatások, és hogy mind addig tellyes bizodalommal kellene a' nemzetnek a' ministeriumhoz lenni, valameddig magát arra méltatlanná nem

tenné. — *Richmond* hertzeg mind öfzve járja a' tenger partyát, és az Angliai kikötő helyeket, a' hól t. i. bé tsaphatna az ellenség az Országba. Égynéhány Anglus posta hajón *St. Maló*ból *Londonba* ment Fr. tisztek azt a' hirt vitték, hogy 18000 főből álló Frantzia sereg ült volna hajóra azzal a' fel tétellel, hogy a' *Guernesayi* és *Jerseyi* N. Britanniaához tarozó szigetekbe ki szállhassanak.

Elegyes Tudósítások.

A' *Madridből* jött levelek szerént, nagy hadi készüllettel vagyon Spanyol Ország a' Frantziák ellen, 's tellyes erejével azon igyekezik, hogy a' második táborozásban még szerentséesebb lehessen, mint vólt a' múlt esztendeiben. Minden tartományaiban verbunk piatzok állitattak fel, holott számos ifjúság adja magát katonaságra. — Mind szárazon, mind vizen lévő Spanyol seregeknek kórmányozói *Madridba* mentenek a' jövő táborozás plánumának el készítésére. Azok a' Frantzia seregek, mellyek *Tulonnal* égyütt el pártoltak a' N. Gyűléstől, 's annak vissza vétetése után onnan ki költöztek, a' király meg égygyezésével Spanyol szolgálatba vétettek.

Múlt hólnapnak 22-dikén 2200 főből álló Ausztriai sereg ment bé *Cremonába*, melly az ott lévő *Alvintzi* gyalog regementyével és Uláhnusokkal 6000 főre megyen.

Gallitziából két levél érkeze hozzánk, mellyekben Lengyel Orzágnak mostani állapottya rövideden le irattatik. Az első *Podgorzében Márt.* 24-dikén költ, 's illyeténképen beszéll: A' *Kozziuskó* Generál commandója alatt lévő Lengyel seregek *Márt.* 22-dikén el foglalták *Krakaut*, és annak kapuit bé zárták. Következett napon reggel meg is esküttek a' nevezett Generálnak hiveségére, a' ki a' templomokban, és királyi vár-

ban találtatott aranyat és ezüstöt el foglalta, melly sántzokat hányat a' város körül, sok ágyúkat vonat a' bástyákra, éjjel nappal vigyáztat katonái által.

A' második levél *Mártz.* 24 dik napján költ *Mislenizében*, mellynek rövid értelme ez: Tegnap előtt érkezett *Kofziuskó* Generál *Krakóviába*, holott régtől fogva titkos készülétek tétettek az Oroszok és Prusszusok ellen való ki kelésre. — Mindgyárt oda lett érkezése után bé zárattak a' kapuk, és a' ki tsak alkalmatosnak találtatott a' fegyver viselésre, fegyvert kapott, 's öfzve ütötte magát. Az ott lévő Oroszok sokkal kevesebb számmal lévén, hogy sem mint ellent álhattak volna, ki akartak onnan költözni, de nem botsátattak a' Lengyel Generál által. *Kofziuskó* hiveségére esküttek nemtsak minden oda gyülekezett Lengyel Generálok, és számos felsőbb 's alsóbb rangú hadi tisztek, hanem ennekfelette még a' polgárok is az egész nemzet nevében. Ennek végbe menetele után ki nyittattak a' kapuk, ki mentek az Oroszok, 's három mélföldnire kísértettek a' Lengyel seregek által. Nemtsak meg nem fogattatott *Madalinzky* Generál, hanem annál bizonyosabb nints, hogy ő 14 ezer emberrel 's többnire mind lovasokkal *Lublin* mellett táborozik, és minden nap szaporodik serege, nemtsak a' szolgálatból el botsátatott Lengyelekkel, hanem a' fegyvert fogott parasztokkal is.

Éppen most olvassuk egy külföldi újság levélből, de nem tudjuk igaz é, vagy nem, hogy a' Frantzia nemzetnek égyik bálványa *Danton*, *Robertspiernek* titkos tzimborása, meg fogattatott légyen. — Említett titkos baráttya is ellene szóllott, *St. Just* pedig azzal vádolta ötet, és *Camille*, *Dumoislint*, *Heraultot*, *Philippeauxt*, és *Lacroixt*, hogy a' néhai Orleáni hertzeggel, *Dumurierrel*, és *Fabre d' Eglantinével* égyütt égyet értettek volna a' Frantzia Respublikának el-

lenségeivel, és a' monarchica uralkodás formájának vissza vitelén erőlködtek volna.

Magyar Ország.

Szigeten Máramaroson 28 dik Mártz. 1794. eszt. Azt az újságot irhatom, hogy a' Fels. Kamara jószágaiban fel állítatott verbunk igen előmenetelen halad, mind a' Catholicum, mind a' Reformátum Gymnásiumból felesen mentek katonáknak.

Néhai Mélt. Referendárius *Pogány Lajos* úr szomorú halotti tisztelege itt is megtartatott, nagy pompával ugyan, de e' mellett rendkívül való megilletődésekkel a' jelen lévőknek, Febr. 2-dik napján. — A' bór, búza, 's egyéb természet java egész *Máramarosban* szer felett óltsó.

Béts.

A' Fels. Császár és A. Király *April. 7-dik* napján érkezett Fels. testvereivel, és Gr. *Colloredo* Cabinet ministerrel *Koblentzbe* szerentsésen, a' honnan fél órányi mulatása után tovább folytatta utazását.

Múlt napokban egy Cs. K. pátens küldetett Gallitziába, mellyben arra inti ő Felsége oda való hiv jobbágyait, hogy a' jelenvaló Lengyel Országai zenebonában, se magok, sem mások által részt ne vegyenek, semmi névvel nevezendő fegyvert a' zenebonáskodó Lengyeleknek ne szolgáltatassanak; ennekfelette az ottan tartozkodó ki költözött Lengyelek is úgy viselleyék magokat, hogy leg kissebben is meg ne háborittsák a' közönséges tsendességet és bátorságot.

Jelentés.

A' *Saurin* Hágai Prédikátor tanításait, melyek tiz kötetben vagynak, magyarra fordítva

szándékozom ki bocsátni, mellynek első darabja már készen is van, ha vévői lejjéndenek elegenden. Eggy eggy darabnak 9, 's 10 tanításai lésznek. Arrokat nem szabom meg előre, 51 kr. nál fellyebb nem lész tsak ugyan. A' kik ezt esmerik, nem szükség előttök ditsérni, mert jól tudják, hogy ez eggy nagy Filosofus, Historicus, Criticus, Mathematicus vólt, és mi haszna lehessen az oskolai tudományoknak a' Theologiában is megmutatta. És az mennyi jó Magyar Prédikátzióink vagynak (de a' mellyek még nem sokak) vagy abból, vagy ennek formájára készítették. És kivált ifjú papoknak mustrául méltán comendálható; mert noha sokkal fentebb járók a' gondolatok benne, mint sem minden helyben elmondható vólna: de én az illyeneket különös jeggyel megjegyezvén, hogy a' falusi papok is hasznát vehessék, olyanná télzem. Ha kiknek a' Collegiumokban az ifjúság közzül kedve lejjénd hozzá, jelentsék magokat minden Collegiumokban a' T. Professoroknál, kiket ki kérem, hogy olztán tudósítsanak. Az árokat tsak akkor fogom kívánni, mikor kezekhez veszik a' nyomtatványokat. De a' neveket előre kell tudnom. Az urakat, kiknél jelenthetik magokat, némellyeket ki nevezek. A' jelentés ideje Augustusig tart.

Bétsbe a' Magyar Kurirnál.

Debreczenben: T. Kisari András Kántor, és Balla István Theologus.

Enyeden T. Benkő Ferentz Professor.

N. Károlyban T. Olasovszki Graeci Rit. Parochus
Kassán T. Kováts István Prédikátor.

Ketskeméten Doctor Zaj Sámuel

Kolosvárt Dersi Theologus Deák.

Komáromban T. Mindszenti Sámuel Prédikátor,

Lossonczon T. Professor Farkas István.

S. Patakon T. Szombati János Professor.

Pesten Könyváros Kilián

Szathmárt Nagy Bálint Kántor uraknál.

Az éhség historiájának nyomtatványai 30 krajtzárjával le vagynak téve Komáromban T. Mindszenti Sámuel. Pesten Kilián könyvvaros. — Ketskeméten Doctor Zaj Sámuel. Kassán Kováts István Prédikátor. — Enyeden Nanási Mihály Theologus. Kolosvárt Dersi Theologus. Debreczenbe Kántor Kisari András, és Szathmáron Nagy Balint Káztor uraknál.

Gáty István, Szigeti Prédikátor.

* * *

Alázatosan jelentetik közönségesen a' N. Magyar Publicumnak, különösen pedig a' *Magyar Kurir* Erd. Olvasóinak, hogy a' *Magyar Almanak* immár tökéletesen el készült, és hogy fogadásom szerént le is inditok mái napon 150 darabot a' *Kurir* olvasóinak, azoknak t. i. a' kik az első számtól fogva a' 150-ig való numerusú co-pertákban veszik újság leveleiket. Mind éggyszeriben indítottam volna le, de mivel vastagska a' könyv, meg nem engedte a' Cs. K. fő Posta hivatal éggyszerre való le küldetéseket. — Hanem azt végzette, hogy ma 150-et, következő póstán ismét 150 et, és úgy továbbá fog le küldeni. A' *Magyar Kurir* érd. olvasóinak ingyen küldettetik; mások pedig meg szerezhetik tudva lévő commissionáriusaimnál, a' kikhez számos nyomtatványokat fogok küldeni, éggynék az ára 40 krajtzár lefzen. Hogy illy későre készült el, rész szerént néhány Tek. Vármegyék okozták, igen későre halasztván a' Megyéjékbeli tisztviselők neveiknek fel küldettetését: rész szerént az is okozta, hogy sokkal több árkusra ment, mint sem gondoltam volna. Én eleinten 20 árkusra számláltam, azomban 31 árkos lett belőle. Az ezen könyvetskéhez ragasztatott mutató táblának el készítettése is éggynéhány hetekbe tölt, más halaszthatatlan dolgaimnak folytatása miatt.